P9_TA(2021)0358

Revize makroekonomického legislativního rámce

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 8. července 2021 o revizi makroekonomického legislativního rámce v zájmu lepšího dopadu na evropskou reálnou ekonomiku, větší transparentnosti rozhodovacího procesu a zvýšení demokratické odpovědnosti (2020/2075(INI))

(2022/C 99/21)

Evropský parlament,

— s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství podepsanou v Římě v roce 1957,

— s ohledem na článek 2 Smlouvy o Evropské unii,

— s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), a zejména na články 121, 122, 126 a 136 a protokol č. 12 této smlouvy,

— s ohledem na své usnesení ze dne 20. října 2010 o finanční, hospodářské a sociální krizi: doporučení ohledně vhodných opatření a iniciativ (přezkum v polovině období) ([1]) a na své usnesení ze dne 6. července 2011 o finanční, hospodářské a sociální krizi: doporučení k opatřením a vhodným iniciativám ([2]),

— s ohledem na směrnici Rady 2011/85/EU ze dne 8. listopadu 2011 o požadavcích na rozpočtové rámce členských států ([3]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1173/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o účinném prosazování rozpočtového dohledu v eurozóně ([4]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1174/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o donucovacích opatřeních k nápravě nadměrné makroekonomické nerovnováhy v eurozóně ([5]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1175/2011 ze dne 16. listopadu 2011, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1466/97 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik ([6]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ([7]),

— s ohledem na nařízení Rady (EU) č. 1177/2011 ze dne 8. listopadu 2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku ([8]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 472/2013 ze dne 21. května 2013 o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy eurozóny, jejichž finanční stabilita je postižena či ohrožena závažnými obtížemi ([9]),

---

([1]) Úř. věst. C 70 E, 8.3.2012, s. 19.
([2]) Úř. věst. C 33 E, 5.2.2013, s. 140.
([3]) Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 41.
([4]) Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 1.
([5]) Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 8.
([6]) Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 12.
([7]) Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.
([8]) Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 33.
([9]) Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s. 1.

Čtvrtek 8. července 2021

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 473/2013 ze dne 21. května 2013 o společných ustanoveních týkajících se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně ([10]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 24. června 2015 o přezkumu rámce pro správu ekonomických záležitostí: kontrolní hodnocení a výzvy ([11]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. února 2015 s názvem „Optimální využití flexibility v rámci současných pravidel Paktu o stabilitě a růstu“ (COM(2015)0012/2),

— s ohledem na zprávu čtyř předsedů ze dne 5. prosince 2012 nazvanou „Směrem ke skutečné hospodářské a měnové unii“, na zprávu pěti předsedů ze dne 22. června 2015 o dokončení evropské hospodářské a měnové unie, na bílou knihu Komise ze dne 1. března 2017 o budoucnosti Evropy a na diskusní dokument Komise ze dne 31. května 2017 o prohloubení hospodářské a měnové unie,

— s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 03/2018 nazvanou „Audit postupu při makroekonomické nerovnováze“,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 nazvané „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu ([12]),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. února 2020 nazvané „Přezkum správy ekonomických záležitostí“ (COM(2020)0055),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 13. března 2020 nazvané „Koordinovaná ekonomická reakce na koronavirovou nákazu COVID-19“ (COM(2020)0112),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. března 2020 o aktivaci obecné únikové doložky v rámci Paktu o stabilitě a růstu (COM(2020)0123),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 27. května 2020 nazvané „Chvíle pro Evropu: náprava škod a příprava na příští generaci“ (COM(2020)0456),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 27. května 2020 nazvané „Rozpočet EU, který je motorem evropského plánu na podporu oživení“ (COM(2020)0442),

— s ohledem na návrh nařízení Rady, kterým se zřizuje nástroj Evropské unie na podporu oživení, jehož účelem je podpořit oživení po pandemii COVID-19 (COM(2020)0441), který předložila Komise dne 28. května 2020,

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 ([13]),

— s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 16/2020 nazvanou „Evropský semestr – doporučení pro jednotlivé země řeší důležité problémy, je však nutno je lépe provádět“,

— s ohledem na posouzení fiskálních pravidel EU se zaměřením na balíčky šesti a dvou právních aktů ze dne 11. září 2019 provedené Evropskou fiskální radou, výroční zprávu Evropské fiskální rady ze dne 29. října 2019, prohlášení Evropské fiskální rady k pandemii COVID-19 ze dne 24. března 2020, na posouzení Evropské fiskální rady ze dne 1. července 2020 týkající se vhodné orientace fiskální politiky pro eurozónu v roce 2021 a na výroční zprávu Evropské fiskální rady za rok 2020 ze dne 20. října 2020,

([10]) Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s. 11.
([11]) Úř. věst. C 407, 4.11.2016, s. 86.
([12]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0005.
([13]) Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13.

— s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 11. prosince 2020 o VFR a nástroji Next Generation EU, pandemii COVID-19, změně klimatu, bezpečnosti a vnějších vztazích,

— s ohledem na interinstitucionální dohodu ze dne 16. prosince 2020 o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů ([14]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 17. dubna 2020 o koordinovaných opatřeních EU v boji proti pandemii COVID-19 a jejím následkům ([15]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. května 2020 o novém víceletém finančním rámci, vlastních zdrojích a plánu obnovy ([16]),

— s ohledem na nařízení Rady (EU) 2020/672 ze dne 19. května 2020 o zřízení evropského nástroje pro dočasnou podporu na zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci (SURE) v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 ([17]),

— s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 21. července 2020,

— s ohledem na své usnesení ze dne 23. července 2020 o závěrech mimořádného zasedání Evropské rady konaného ve dnech 17.–21. července 2020 ([18]),

— s ohledem na roční strategii Komise pro udržitelný růst na rok 2021 ze dne 17. září 2020 (COM(2020)0575),

— s ohledem na svůj postoj ze dne 16. září 2020 k návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie ([19]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 13. listopadu 2020 k investičnímu plánu pro udržitelnou Evropu – jak financovat Zelenou dohodu pro Evropu ([20]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost ([21]),

— s ohledem na evropskou hospodářskou prognózu Komise: zima 2021 (institucionální dokument č. 144) z února 2021,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 3. března 2021 nazvané „Rok od vypuknutí pandemie COVID-19: reakce v oblasti fiskální politiky“ (COM(2021)0105),

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. února 2020 nazvané „Přezkum správy ekonomických záležitostí – Zpráva o používání nařízení (EU) č. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 a 473/2013 a o vhodnosti směrnice Rady 2011/85/EU“ (COM(2020)0055),

— s ohledem na evropskou hospodářskou prognózu Komise: jaro 2021 (institucionální dokument č. 149) z května 2021,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 2. června 2021 nazvané „Koordinace hospodářských politik v roce 2021: Překonání pandemie COVID-19, podpora oživení a modernizace naší ekonomiky“ (COM(2021)0500),

— s ohledem na zprávu Hospodářského a měnového výboru a stanovisko Výboru pro ústavní záležitosti (A9-0212/2021),

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

([14]) Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28.
([15]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0054.
([16]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0124.
([17]) Úř. věst. L 159, 20.5.2020, s. 1.
([18]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0206.
([19]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0220.
([20]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0305.
([21]) Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17.

Čtvrtek 8. července 2021

A. vzhledem k tomu, že rámec pro správu ekonomických záležitostí prošel za posledních 30 let řadou změn, které měly řešit jeho koncepční a prováděcí nedostatky a přizpůsobit jej novým hospodářským výzvám;

B. vzhledem k tomu, že současný rámec správy vykazuje koncepční a praktické slabiny, které vedou k příliš složitým pravidlům, špatnému vymáhání a nedostatku odpovědnosti a pobídek k provádění symetrických proticyklických politik; vzhledem k tomu, že stávajícímu rámci se nepodařilo snížit rozdíly v rámci EU ani ochránit nebo stimulovat veřejné investice podporující růst;

C. vzhledem k tomu, že po skončení celosvětové finanční krize se následné reformy hospodářské a měnové unie zaměřovaly na zmírňování rizik, ale nezavedly prvky sdílení rizik;

D. vzhledem k tomu, že makroekonomické ozdravné programy vykazovaly nedostatek odpovědnosti na vnitrostátní úrovni a poškodily sociální strukturu zemí, které je prováděly;

E. vzhledem k tomu, že v roce 2015 přijala Komise pokyny týkající se co nejlepšího využití flexibility v pravidlech Paktu o stabilitě a růstu v zájmu posílení vazby mezi strukturálními reformami, investicemi a fiskální odpovědností;

F. vzhledem k tomu, že Evropská unie čelí mnoha dlouhodobým výzvám: krizi v oblasti veřejného zdraví, klimatické krizi a nedostatku investic do veřejné infrastruktury, které prohlubují socioekonomické rozdíly;

G. vzhledem k tomu, že výzva v podobě souběžné transformace vyžaduje další veřejné investice, čemuž brání stávající fiskální rámec; vzhledem k tomu, že investice ze strany veřejného i soukromého sektoru byly nedostatečné již před krizí, a to navzdory historicky nízkým úrokovým sazbám;

H. vzhledem k tomu, že hrubé veřejné investice byly v důsledku finanční krize a krize státního dluhu seškrtány a v mnoha členských státech jsou čisté veřejné investice dokonce negativní, což naznačuje, že stávající fiskální rámec vede k nadměrně recesivním konsolidačním opatřením a v obdobích fiskální konsolidace napomáhá poklesu veřejných investic;

I. vzhledem k tomu, že existují značné mezery ve financování investic, které je třeba řešit: 470 miliard EUR ročně do roku 2030 na splnění cílů EU v oblasti životního prostředí ([22]), 142 miliard EUR ročně na sociální infrastrukturu, jako jsou nemocnice nebo školy, ([23]) a 190 miliard EUR ročně na stabilizaci veřejného kapitálu ([24]);

J. vzhledem k tomu, že jelikož úroveň veřejného dluhu byla již na počátku pandemie vysoká, a vzhledem k tomu, že nebývalá hospodářská recese, bezprecedentní vnitrostátní fiskální opatření přijatá v reakci na pandemii a potřeba podpořit udržitelné a inkluzivní oživení budou mít dopad na veřejné finance, což povede k tomu, že poměr dluhu k HDP v EU dosáhne nového maxima nad 100 % HDP;

K. vzhledem k tomu, že environmentální ([25]) a sociální udržitelnost je propojena s riziky v oblasti dlouhodobé fiskální udržitelnosti;

L. vzhledem k tomu, že pandemie způsobuje bezprecedentní vnější otřes s rozsáhlými asymetrickými dopady, negativně zatěžuje hospodářský výhled EU a prohlubuje rozdíly mezi členskými státy;

([22]) Komise, SWD(2020)0098, „Identifying Europe's recovery needs" (Zjišťování potřeb Evropy v oblasti oživení), 27.5.2020, s. 14–16.

([23]) Tento odhad se týká pouze zdravotní a dlouhodobé péče (70 miliard EUR), vzdělávání a celoživotního učení (15 miliard EUR) a cenově dostupného bydlení (57 miliard EUR). Zdroj: L. Fransen, G. Bufalo, E. Reviglio, „Boosting Investment in Social Infrastructure in Europe – Report of the High-Level Task Force on Financing Social Infrastructure in Europe" (Posílení investic do sociální infrastruktury v Evropě – zpráva pracovní skupiny na vysoké úrovni pro financování sociální infrastruktury v Evropě), 2018, s. 116.

([24]) Komise, SWD(2020)0098 final, „Identifying Europe's recovery needs" (Zjišťování potřeb Evropy v oblasti oživení), 27.5.2020, s. 18–20.

([25]) Extrémní katastrofy mají tendenci snižovat hospodářskou produkci (Botzen, Deschenes a Sanders, 2019); podle prognóz MMF by závažné katastrofy související s počasím mohly mít negativní dopad na reálný HDP na obyvatele a země, které jsou lépe vybaveny k řešení závažných přírodních katastrof, by mohly tento dopad snadněji zmírnit.

M. vzhledem k tomu, že pandemie prohloubila již existující nerovnosti a chudobu a prokázala význam evropského sociálního modelu a jeho stávajících sociálních záchranných sítí;

N. vzhledem k tomu, že hospodářské prognózy v Evropě ([26]), ([27]) poukazují na vícerychlostní, neúplné a nerovnoměrné oživení; vzhledem k tomu, že zavádění očkovacích látek se zrychluje a že existují značná rizika, že dojde ke vzniku rozdílů a k prohloubení nerovností mezi zeměmi, odvětvími a segmenty společnosti, zejména mezi mladými pracovníky, ženami a pracovníky s nízkou kvalifikací;

O. vzhledem k tomu, že stále existují dlouhodobá rizika, že ekonomiky některých členských států budou trvale poznamenány, a proto by zrušení podpory mělo být doplněno opatřeními usilujícími o usnadnění tvorby a přerozdělení pracovních míst, zejména prostřednictvím rekvalifikačních programů, doplněných podle potřeby o podporu příjmu;

P. vzhledem k tomu, že geopolitická rizika mohou mít dopad na udržitelnost státního dluhu;

Q. vzhledem k tomu, že diskreční fiskální podpora se v jednotlivých členských státech lišila co do velikosti a složení, s jasnou pozitivní korelací mezi fiskálním prostorem a rozsahem politické reakce, což vedlo k asymetrické reakci, která může rovněž vytvořit rizika nerovných podmínek na vnitřním trhu a vést k dalším rozdílům v rychlosti oživení;

R. vzhledem k tomu, že reakce EU na krizi ([28]) posílila hospodářskou a měnovou unii a zatím se jí daří vyvolávat důvěru a sebevědomí, což zmírňuje volatilitu finančních trhů; v tomto ohledu zdůrazňuje význam vydávání dluhopisů EU;

S. vzhledem k tomu, že v roce 2020 zahájila Komise veřejnou konzultaci provádějící přezkum účinnosti rámce pro správu ekonomických záležitostí, kterou narušil nástup pandemie COVID-19;

1. vyzývá Komisi, aby obnovila veřejnou diskuzi o přezkumu evropského rámce pro správu ekonomických záležitostí a aby v návaznosti na tento přezkum předložila komplexní legislativní návrhy zaměřené na budoucnost; konstatuje, že přezkum rámce pro správu ekonomických záležitostí byl kvůli pandemii pozastaven;

Fiskální politika směřující k udržitelnému a inkluzivnímu oživení

2. vítá aktivaci obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu, která je plně odůvodněna hospodářským a sociálním dopadem pandemie; konstatuje, že obecná úniková doložka nepozastavuje postupy Paktu o stabilitě a růstu, a uznává, že tato doložka umožní Komisi a Radě přijmout nezbytná opatření pro koordinaci politik v rámci paktu a současně se odchýlit od rozpočtových požadavků, které by se uplatňovaly za normálních okolností; zdůrazňuje, že obecná úniková doložka umožnila členským státům přijmout velmi rozsáhlá opatření v oblasti výdajů a příjmů s cílem minimalizovat hospodářský a sociální dopad pandemie a že fiskální podpora by měla být rušena postupně, aby bylo možné podpořit úsilí členských států o udržení oživení a posílení hospodářské a sociální odolnosti; bere na vědomí míru flexibility stávajícího rámce pro správu ekonomických záležitostí při koordinované politické reakci na krizi COVID-19;

3. vítá sdělení Komise ze dne 3. března 2021, které předkládá návrhy úvah o deaktivaci nebo pokračující aktivaci obecné únikové doložky; konstatuje, že by mělo být zohledněno celkové posouzení stavu hospodářství založené především na kvantitativních kritériích; souhlasí s tím, že hlavním kritériem by v takovém případě měla být úroveň hospodářské činnosti v EU nebo eurozóně ve srovnání s úrovní před krizí; v tomto ohledu však zdůrazňuje význam vývoje zdravotní, sociální a hospodářské situace v celé EU a hospodářství eurozóny; vítá sdělení Komise o koordinaci hospodářských politik, v němž se uvádí, že obecná úniková doložka Paktu o stabilitě a růstu se bude uplatňovat i v roce 2022 a její deaktivace se očekává od roku 2023;

([26]) Hospodářské prognózy Komise z jara 2021 ukazují, že v roce 2020 došlo v EU k poklesu HDP o 6,1 % a v eurozóně o 6,6 %. Očekává se, že růst HDP se v krátkodobém horizontu obnoví pouze pomalu: 4,2 % v roce 2021 a 4,4 % v roce 2022 v EU a 4,3 % v roce 2021 a 4,4 % v roce 2022 v eurozóně.

([27]) „World Economic Outlook: Managing Divergent Recoveries“ (Světový ekonomický výhled: Řízení odlišných oživení), MMF (duben 2021).

([28]) Zejména prostřednictvím souboru opatření na podporu oživení a nástroje SURE.

Čtvrtek 8. července 2021

4. domnívá se, že přezkum rámce pro správu ekonomických záležitostí se uskuteční za náročných okolností, zejména v souvislosti s nízkými úrokovými sazbami, bezprecedentními dluhy a rozsáhlým balíčkem fiskální obnovy, který sestává z grantů a půjček financovaných z dluhu EU;

5. zastává názor, že přezkum rámce EU pro správu ekonomických záležitostí je nezbytný; souhlasí s názorem Evropské fiskální rady, že je důležité, aby byla jasně vytyčena cesta k revidovanému fiskálnímu rámci, nejlépe ještě před deaktivací obecné únikové doložky;

6. je si vědom toho, že zahájení přezkumu po deaktivaci obecné únikové doložky uvedený přezkum ještě ztíží, zvýší jeho kontroverznost a povede ke sporům; domnívá se proto, že o přezkumu rámce pro správu ekonomických záležitostí by se mělo uvažovat předtím, než dojde k případnému návratu k fiskálním pravidlům;

7. konstatuje, že v současné situaci by uplatňování stávajícího fiskálního rámce, zejména postupů korekce, vedlo k rychlému snižování dluhu, což by mohlo ohrozit oživení ekonomik a potenciálně oslabit závazek členských států k dodržování pravidel;

8. vyzývá Komisi, aby v době aktivace obecné únikové doložky členským státům poskytla jasné pokyny pro fiskální politiku s cílem dosáhnout obezřetných střednědobých fiskálních pozic a zajistit ve střednědobém horizontu fiskální udržitelnost; po deaktivaci obecné únikové doložky a v době, kdy ještě nebude zaveden revidovaný rámec, vyzývá k využití všech stávajících možností flexibility stanovených v současném rámci pro správu ekonomických záležitostí, jako je „doložka o neobvyklé události“ pro jednotlivé země, s cílem zabránit předčasné fiskální konsolidaci a omezit rizika dlouhodobého poškození;

9. domnívá se, že ekonomické ukazatele a postupy korekce je třeba uplatňovat opatrně, a proto požaduje revizi dokumentu *Vademecum* a kodexu chování Paktu o stabilitě a růstu; zdůrazňuje, že fiskální pokyny by se měly vyhýbat procyklickým tendencím, podporovat vzestupnou konvergenci, posilovat udržitelný, inkluzivní, zelený a digitální růst přispíváním k Zelené dohodě pro Evropu a k provádění evropského pilíře sociálních práv, přihlížet k odlišným situacím v členských státech a potlačovat makroekonomické nerovnováhy;

10. domnívá se, že úvěry z nástroje NextGenerationEU (NGEU) by měly být vykazovány jako veřejný dluh; vyzývá Komisi, aby v souvislosti se svým sdělením o flexibilitě přistupovala v aktualizacích prováděcích pokynů k Paktu o stabilitě a růstu k výdajům financovaným z úvěrů z nástroje NGEU stejným způsobem jako k financování z Evropského fondu pro strategické investice (EFSI);

11. vyzývá k tomu, aby expanzivní orientace fiskální politiky pokračovala tak dlouho, jak to bude nutné k podpoře oživení po pandemii COVID-19 a k podněcování transformačních změn, díky nimž jsou ekonomiky ekologičtější, digitálnější a inkluzivnější, přičemž je zapotřebí zajistit ve střednědobém horizontu fiskální udržitelnost; varuje před předčasným ukončením podpory a souhlasí s doporučením Komise, aby fiskální politika zůstala aktivní a podle potřeby se přizpůsobovala vyvíjející se situaci; domnívá se, že opatření fiskální podpory by se měla s postupným oživováním stávat cílenějšími; podporuje politiky, které jsou přizpůsobeny konkrétní fázi pandemie, cestě k hospodářskému oživení a individuální situaci v jednotlivých zemích;

12. vyzývá Komisi, aby zajistila, aby členské státy vypracovaly důvěryhodné strategie upouštění od opatření souvisejících s krizí, aniž by předjímaly budoucí fiskální trajektorie;

13. bere na vědomí riziko, že v důsledku pandemie dojde k dlouhodobému poškození v oblasti akumulace kapitálu a trhu práce, což by mohlo brzdit ekonomiku; upozorňuje na skutečnost, že oživení pravděpodobně zůstane nerovnoměrné a fiskální politika by měla omezit poškození a zmírnit nerovnosti podporou těch segmentů ekonomiky a společnosti, které jsou rozdíly více ohroženy;

14. vyzývá členské státy, aby začlenily vysoce kvalitní fiskální podporu do důvěryhodných střednědobých rámců a vypracovaly spolehlivé plány pro střednědobou fiskální politiku s cílem zajistit, aby v případech, kdy jsou nutná expanzivní fiskální opatření, byla podporována opatřeními růstovými a inkluzivními, a aby zajistily anticyklickou úlohu fiskální politiky, přičemž budou mít na paměti, že mimořádná opatření fiskální politiky jsou dočasná, omezená a cílená za účelem zajištění střednědobé fiskální udržitelnosti; vyzývá členské státy, aby podle potřeby monitorovaly fiskální rizika,

zejména podmíněné závazky; připomíná rostoucí význam monitorování fiskálních rizik souvisejících s udržitelností; konstatuje, že takové osvědčené postupy řízení veřejných financí by zlepšily transparentnost a odpovědnost;

15. vítá okamžitou a koordinovanou reakci v oblasti hospodářské politiky ze strany orgánů Unie a členských států, jejímž cílem je zabránit dramatickému nárůstu případů platební neschopnosti podniků a nezaměstnanosti; doporučuje, aby byla obecnější podpora postupně nahrazována cílenějšími režimy s cílem dosáhnout zmírnění rizik potíží podniků a trvalého poškození; doporučuje zaměřit veřejnou podporu pouze na podniky, které jsou dlouhodobě životaschopné s ohledem na zelenou a digitální agendu EU;

16. všímá si, že orientace fiskální politiky na úrovni členských států a makroekonomický rámec často vedly k podpoře procyklických fiskálních politik, a to jak v příznivých, tak nepříznivých dobách, neboť v některých obdobích nebyly vybudovány dostatečné rezervy a v dalších nebyl dostatečně využíván fiskální prostor; dále konstatuje, že existovala pozitivní korelace mezi tím, že členské měly fiskální prostor, a jejich schopností uvolňovat balíčky fiskálních pobídek mnohem rychleji a bez souvisejících výpůjčních nákladů, což pomohlo zmírnit negativní socioekonomické dopady pandemie;

17. zdůrazňuje význam úlohy fiskálních politik pro to, aby členské státy byly ve stejné míře schopny zajistit udržitelné, zelené, digitální a inkluzivní oživení na straně jedné a udržitelné fiskální politiky a dlouhodobou udržitelnost státního dluhu na straně druhé;

18. domnívá se, že společná evropská fiskální reakce (NGEU) je klíčová pro oživení; vyzývá k rychlému a účinnému využívání zdrojů z NGEU při plném dodržování dohodnutých kritérií, což bude hrát důležitou úlohu při podpoře udržitelného a inkluzivního hospodářského oživení a při posilování produktivity a investic v celé EU;

Přezkum makroekonomického legislativního rámce

19. zdůrazňuje inherentní interakci mezi měnovou a fiskální politikou, přičemž plně respektuje mandát ECB a její nezávislost a chrání její demokratickou legitimitu; bere na vědomí, že se díky řádnému a zodpovědnému zavedení obou politik podařilo přispět k poskytnutí potřebné podpory ekonomikám po pandemii COVID-19 – v případě první z nich prostřednictvím zachování příznivých podmínek financování a v případě druhé prostřednictvím podpory podniků, pracovníků a občanů, což prokazuje připravenost obou politik reagovat na tuto krizi; domnívá se, že je rovněž třeba zabránit předčasnému ukončení fiskální politiky, aby nedošlo k potlačení stimulačního potenciálu programu oživení;

20. zdůrazňuje, že měnová politika nesla v průběhu posledních několika let a krizí hlavní břemeno stabilizace; konstatuje, že krize způsobená pandemií ukázala, že za stabilizaci nemůže odpovídat pouze měnová politika a že by významnější úlohu měla hrát i fiskální politika; ačkoli jsou současné měnové podmínky akomodativní a podporují oživení ekonomiky v krizi, varuje před přílišným spoléháním se na akomodativní nastavení měnové politiky a extrémně nízké náklady na státní dluh;

21. zdůrazňuje, že vnitrostátní fiskální politiky budou spolu s politikami Unie hrát důležitou úlohu při plnění závazků a povinností Evropské unie v celosvětovém boji proti změně klimatu;

22. zdůrazňuje, že existují strukturální faktory, jako je stárnutí populace, rostoucí úspory, nízká inflace, investiční tendence a zpomalení produktivity, které by mohly ve střednědobém až dlouhodobém horizontu udržet reálné úrokové sazby na nízké úrovni; domnívá se, že makroekonomické politiky by měly řešit faktory, na nichž je založeno riziko dlouhodobé stagnace, a to prostřednictvím vyvážených a sociálně spravedlivých reforem posilujících udržitelný růst a produktivitu; připomíná, že dlouhodobá stagnace se typicky vyznačuje mimo jiné úbytkem pracovní síly, nízkou poptávkou, nadměrnými úsporami a nízkými investicemi;

23. zdůrazňuje, že je třeba, abychom byli připraveni na méně pozitivní scénáře; konstatuje, že dopad otřesu způsobeného pandemií COVID-19 vedl ke zvýšení úspor a odložení některých investičních rozhodnutí; poukazuje na skutečnost, že jakmile budou omezení zmírněna a dojde k oživení ekonomiky, mohly by vzrůst úrokové sazby v důsledku vyšších inflačních očekávání; zdůrazňuje význam podpory veřejných a soukromých investic v zájmu uvolnění dodatečného

kapitálu, zejména v souvislosti oživením v EU; zdůrazňuje, že pro růst je důležitá nejen úroveň investic, ale také zřizování, kvalita a provádění investičních programů; konstatuje, že během poslední krize došlo ke značné ztrátě investic, a zdůrazňuje, že pro zvýšení ziskovosti investic je důležité hospodářské oživení;

24. domnívá se, že řádný a důvěryhodný rámec pro správu ekonomických záležitostí je nezbytným požadavkem pro udržitelné fiskální politiky a trajektorie dluhu a schodku zajišťující věrohodné způsoby snižování dluhu, neboť podporuje dlouhodobý udržitelný a inkluzivní růst a současně zajišťuje příznivé podmínky financování, zejména v dlouhodobém horizontu; dále se domnívá, že by tento rámec měl zahrnovat prvky bránící procyklickým politikám a vytvářet dostatečné rezervy v příznivých obdobích, aby mohl v případě potřeby plnit krátkodobou funkci makroekonomické stabilizace a zajišťovat lepší a transparentní správu, díky níž by ekonomika fungovala ve prospěch občanů;

Komplexní analýza udržitelnosti státního dluhu

25. zdůrazňuje, že míra státního dluhu se značně zvýšila a dosáhla téměř 102 % úhrnného poměru dluhu k HDP eurozóny, přičemž se v letech 2021 a 2022 předpokládá další nárůst, a že některé členské státy již mají značné dluhy z minulosti; konstatuje, že od doby, kdy byla definována maastrichtská kritéria, se okolnosti změnily; zdůrazňuje proto, že rámec pro správu ekonomických záležitostí by měl být přezkoumán v kontextu současného hospodářského prostředí, měl by vycházet ze zkušeností se stávajícím rámcem, plně respektovat Smlouvy a být založen na faktech a zaměřen na budoucnost;

26. domnívá se, že rámec správy ekonomických záležitostí Unie musí být revidován, aby se pravidla pro zadlužení zjednodušila a aby byla lépe vymahatelná a navržena tak, aby podporovala dlouhodobý hospodářský růst s odpovídajícími veřejnými a soukromými investicemi;

27. domnívá se, že revidovaný rámec pro správu ekonomických záležitostí by měl posoudit, jakým způsobem lze v jednotlivých zemích udržet tempo snižování státního dluhu, které zajistí dlouhodobou fiskální udržitelnost a udržitelný růst podporující začlenění; žádá, aby cíle v oblasti zadlužení náležitě odrážely novou hospodářskou realitu i specifické výzvy pro jednotlivé země;

28. domnívá se, že evropská bezpečná aktiva by posílila finanční stabilitu, zlepšila přenos měnové politiky a přispěla k posílení mezinárodní úlohy eura;

29. je si vědom toho, že vysoké rozpočtové deficity v letech 2020 a 2021 a nominální ztráta HDP se odrazí v poměrech dluhu k HDP;

30. bere na vědomí, že prostředí nízkých úrokových sazeb snižuje tlak na fiskální politiku omezováním nákladů na obsluhu státního dluhu; trvá na tom, že při analýze střednědobé udržitelnosti státního dluhu byly řádně zohledněny důsledky nízkých úrokových sazeb, případné změny v prostředí úrokových sazeb a možná budoucí opatření měnové politiky; konstatuje, že rizikové prémie členských států se mohou zvýšit, zejména v zemích s vysokým nebo rostoucím zadlužením, což by mohlo vést k dalšímu tlaku na fiskální politiku i na hospodářství;

31. zdůrazňuje, že náklady na obsluhu dluhu zůstanou podle očekávání v dohledné budoucnosti nízké, a to díky tomu, že velká část dluhového břemene má dlouhou splatnost a v některých případech je kryta dluhopisy s negativním výnosem, a že primární deficity budou pravděpodobně kompenzovány příznivými diferenciály tempa růstu a úrokových sazeb; konstatuje, že stávající pozitivní status úrokových nákladů dluhu se může poměrně rychle změnit, zatímco udržitelné snižování nahromaděného státního dluhu trvá výrazně déle; domnívá se, že přínos nízkých nákladů na dluhovou službu je příležitostí k udržení a postupnému snižování vysoké míry zadlužení směrem k udržitelné úrovni, k podpoře potenciálního růstu a ke zvýšení odolnosti hospodářství;

32. upozorňuje na to, že v členských státech existují strukturální problémy, které jsou příčinou asymetrické míry růstu; domnívá se, že růst sám o sobě není jediným cílem, neboť vytvoření ekonomiky působící ve prospěch lidí a plnění cílů Zelené dohody a Pařížské dohody vyžaduje cílenou politickou podporu, včetně fiskálního úsilí;

33. kromě reforem připomíná důležitost politik posilujících růst a udržitelných veřejných a soukromých investic zaměřených na zvyšování potenciálu růstu a dosažení cílů EU zaměřených na ekologickou a digitální transformaci, stejně jako na posílení růstového potenciálu, konkurenceschopnosti a produktivity a na rozšíření jednotného trhu; opakuje, že investice a výdaje orientované na budoucnost mají pozitivní vedlejší účinky na udržitelnost dluhů ve střednědobém až dlouhodobém horizontu; vyzývá členské státy, aby se řídily udržitelnou fiskální politikou a zároveň zachovávaly na státní úrovni financované veřejné investice podporující růst;

34. vyzývá Komisi, aby usilovala o komplexní široký a transparentní systém analýzy udržitelnosti státního dluhu s cílem podpořit rozhodnutí tvůrců politik, aby tak byl vytyčen jasný a transparentní postup korekce pro jednotlivé země; upozorňuje na využívání inovativních nástrojů a technik, jako jsou zátěžové testy a stochastické analýzy, aby bylo možné lépe zachytit dynamiku veřejného dluhu (jako jsou diferenciály tempa růstu a úrokových sazeb, struktura dluhu, demografický profil a udržitelnost) a kvalitu nakládání s veřejnými prostředky;

Rámec EU pro koordinaci fiskální politiky

35. vyzývá Komisi, aby v průběhu přezkumného procesu zvážila úlohu fiskální politiky v evropském hospodářství, která by řešila nedostatky, které již byly zjištěny ve fiskálním rámci EU před vypuknutím pandemie ([29]), a to rovněž s ohledem na důsledky pandemie;

36. vyzývá Komisi, aby posoudila, jak podpořit fiskální udržitelnost a proticyklická pravidla, a aby zvážila zjednodušení rámce a posílení samostatnosti Komise při prosazování pravidel na základě odpovědnějšího rámce se silnější úlohou; dále vyzývá k zavedení patřičně definovaných a transparentně aktivovaných mechanismů flexibility, kdykoli bude tato flexibilita řádně odůvodněna zajištěním větší účinnosti a důvěryhodnosti; zdůrazňuje význam rámce, který zajišťuje koordinaci fiskální politiky, zohledňuje změny v ekonomikách a podmínkách financování a rovněž bere ohled na specifika a politické cíle členských států; kromě toho se domnívá, že rámec EU pro koordinaci fiskální politiky by měl umožnit podporu dlouhodobého udržitelného růstu Unie podporujícího začlenění a zároveň zachovat záruky proti ohrožení udržitelnosti dluhu;

37. bere na vědomí návrh Evropské fiskální rady, aby byl fiskální rámec EU přestavěn na třech zásadách: i) zakotvení dluhu – tj. cíl poměru dluhu k HDP a klesající postup korekce v jednotlivých zemích směrem k němu, ii) jediný ukazatel fiskální výkonnosti, což je výdajové pravidlo pro země, jejichž dluh přesahuje cíl míry zadlužení, a iii) obecná úniková doložka podpořená stanoviskem na základě nezávislé analýzy a poradenství;

38. upozorňuje na to, že je třeba realisticky a transparentně stanovit postup korekce dluhu pro jednotlivé země s cílem lépe se přizpůsobit realitě jednotlivých zemí a účinněji odrážet míru udržitelnosti dluhu členských států;

39. domnívá se, že pravidlo se stanovením stropu pro nominální veřejné výdaje ([30]), pokud veřejný dluh dané země přesáhne určitou prahovou hodnotu, může v souladu s návrhem Evropské fiskální rady (EFB) představovat transparentnější a stabilnější fiskální pravidlo v rámci EU; domnívá se, že míra růstu prahové hodnoty pro výdaje by měla záviset na očekávaném růstu potenciálního produktu, očekávané inflaci a vzdálenosti od dluhové kotvy; bere na vědomí, že náklady na dluhovou službu a dávky v nezaměstnanosti (v nezměněné výši) jsou vyloučeny a růst výdajů je upraven s ohledem na dopad diskrečních změn ve veřejných příjmech (tj. sazby přímých a nepřímých daní);

([29]) Evropská fiskální rada (2018), výroční zpráva za rok 2018, září, EFB a Evropská fiskální rada (2020), výroční zpráva za rok 2020, září.

([30]) Strop stanovený na 3 až 5 let, který by závisel na očekávaném růstu potenciálního produktu, očekávané inflaci a vzdálenosti od dluhové kotvy.

Čtvrtek 8. července 2021

40. konstatuje, že členským státům přizpůsobený postup s jejich jasně určenou odpovědností posílí důvěryhodnost a fiskální udržitelnost členských států; dále konstatuje, že postup pro jednotlivé země by měl být výsledkem transparentní a komplexní ekonomické analýzy a diskuze mezi členskými státy a Evropskou komisí v rámci evropského semestru, na jejichž základě by bylo možné uvažovat o konzultaci s EFB a vnitrostátními nezávislými fiskálními institucemi, kdykoli to bude vhodné;

41. zdůrazňuje, že pravidla pro výdaje mají v sobě zabudované automatické stabilizační vlastnosti ([31]); konstatuje, že pravidla pro výdaje prokázala, že jsou účinnější při omezování procyklického vychýlení fiskální politiky ([32]); zdůrazňuje význam automatických stabilizátorů v situaci rostoucí nejistoty; dále bere na vědomí doporučení EFB zřídit vyrovnávací účet, na němž se budou akumulovat odchylky od plánovaného růstu čistých primárních výdajů;

42. zdůrazňuje, že parametry, které tvoří jádro rámce pro správu ekonomických záležitostí, musí být snadno sledovatelné a kontrolovatelné politickými činiteli, aby se zvýšila transparentnost a srozumitelnost jak pro tvůrce politik, tak pro veřejnost; konstatuje, že koncepce, jako je analýza mezery výstupu, tato kritéria nesplňuje; zdůrazňuje, že v období po krizi bude nejistota ohledně mezery výstupu ještě vyšší než v minulosti; je toho názoru, že růst potenciálního produktu sice nelze pozorovat a je nutno jej odhadnout, ale je méně pravděpodobné, že bude muset být revidován, než je tomu v případě mezery výstupu;

43. navrhuje, aby v souladu s EFB byla pro případ nepředpokládaného hospodářského vývoje Komisí doporučena a Radou odsouhlasena obecná úniková doložka a aby tento krok bylo možné podpořit stanoviskem založeným na nezávislé a řádně provedené ekonomické analýze s cílem omezit složitost a zachovat schopnost jednat za nepředvídaných okolností; nicméně zdůrazňuje, že je-li zapojen nezávislý subjekt, je třeba dále vyjasnit složení nezávislého orgánu, aby byla zajištěna objektivita při rozhodování o pravidlech, která by zajistila jeho nezávislost a zaručila, aby nedocházelo k prodlevám v tomto procesu;

44. zdůrazňuje, že když se veřejné finance dostanou pod tlak, objeví se tendence snižovat veřejné investice; konstatuje, že současné hospodářské, sociální a environmentální výzvy v EU vyžadují cílené úsilí, zejména pokud jde o sociální odolnost, změnu klimatu a digitalizaci; zdůrazňuje význam rámce EU pro správu ekonomických záležitostí pro to, aby vlády mohly chránit veřejné investice, aniž by byla ohrožena udržitelnost dluhu; zdůrazňuje, že je třeba vyvinout další úsilí ke zvýšení kvality veřejných financí; požaduje, aby byl revidovaný rámec více zaměřen na kvalitu veřejného dluhu; zdůrazňuje, že kvalita veřejných financí zlepšuje dlouhodobou udržitelnost dluhu země a zvyšuje dlouhodobý růstový potenciál;

45. upozorňuje na stanovisko EFB, podle něhož by některé konkrétně vytyčené udržitelné prorůstové výdaje měly být vyloučeny ze zastropování růstu čistých primárních výdajů;

46. zdůrazňuje, že veřejné příjmy jsou důležitou součástí udržitelnosti veřejných financí a jejich stabilita může přispět k důvěryhodné strategii snižování státního dluhu; vyzývá členské státy, aby přijaly opatření k dalšímu řešení daňových podvodů, vyhýbání se daňovým povinnostem, daňových úniků a praní peněz; opakuje, že účinná opatření členských států v této oblasti budí důvěru ve správu veřejných financí; konstatuje, že je třeba zajistit odpovědnou výdajovou politiku, aby se zabránilo tlaku na zvýšení daní;

47. konstatuje, že EFB je silným zastáncem zavedení společné fiskální kapacity na evropské úrovni, která by poskytla pobídky pro důslednější dodržování fiskálních pravidel EU; dále konstatuje, že toto stanovisko sdílejí i další instituce, jako je MMF a ECB;

([31]) Posouzení fiskální pravidel EU se zaměřením na balíčky šesti a dvou právních aktů, které provedla EFB: „součástí stropu čistých primárních výdajů je automatická stabilizace: pokud skutečný produkt roste pomaleji než je trend růstu potenciálního produktu, čistý růst primárních výdajů bude rychlejší než růst a rostoucí poměr výdajů vůči HDP pomůže stabilizovat hospodářství; a naopak, pokud skutečný HDP roste rychleji, než je trend, čisté výdaje se v poměru k HDP sníží.“;

([32]) Manescu, C., Bova, E. (2021), Účinnost vnitrostátních výdajových pravidel: důkaz od členských států EU.

48. vítá iniciativy NGEU a SURE; zdůrazňuje, že nástroj NGEU je financován vydáváním dluhopisů krytých zárukami z rozpočtu EU; zdůrazňuje, že dluhopisy vydávané EU ([33]) zajistí novou nabídku vysoce kvalitních evropských aktiv; vyzývá Komisi, aby plně využila potenciálu balíčku opatření na podporu oživení a nástroje SURE k posílení konvergence mezi členskými státy, podpoře politik EU a snížení zranitelnosti EU vůči hospodářským otřesům; konstatuje, že stávající nástroje NGEU a SURE byly navrženy jako dočasné, a zdůrazňuje význam transparentního splátkového kalendáře dluhu vyplývajícího z dluhopisů NGEU a SURE;

Dohled nad makroekonomickou nerovnováhou

49. zdůrazňuje význam postupu při makroekonomické nerovnováze (MIP) pro odhalování, prevenci a řešení makroekonomické nerovnováhy v EU; souhlasí se zjištěními Evropského účetního dvora ([34]), že přestože je postup MIP obecně dobře koncipován, neprovádí jej Komise tak, aby zajistila účinnou prevenci a nápravu nerovnováhy; dále konstatuje, že klasifikace členských států s nerovnováhou postrádá transparentnost, chybí povědomí veřejnosti o tomto postupu a jeho důsledcích a doporučení dostatečně nepodporují politická opatření k řešení této nerovnováhy, zejména v eurozóně;

50. vyzývá k účinnějšímu využívání zprávy mechanismu varování, přičemž bere na vědomí nejaktuálnější technickou revizi uvedeného mechanismu a vítá podrobnou a komplexní analýzu, z níž tato zpráva vychází; trvá na tom, že srovnávací přehled postupu MIP musí být zaměřen a racionalizován na smysluplné ukazatele a prahové hodnoty, které budou jasněji definovat nerovnováhu v eurozóně, opírat se o data a budou transparentní; připomíná, že doporučení pro jednotlivé země musí být do budoucna orientovanými pokyny pro členské státy; domnívá se, že je třeba dosáhnout většího dodržování redukovaných doporučení a že se doporučení pro jednotlivé země v rámci postupu MIP mají zaměřovat na politická opatření, která mohou mít na nerovnováhu a na ztrátu konkurenceschopnosti přímý dopad, a mají být případně soudržná s doporučeními pro eurozónu;

51. domnívá se, že jednoznačnost a konzistentnost, pokud jde o vzájemné působení postupu při makroekonomické nerovnováze a Paktu o stabilitě a růstu, je klíčová pro zajištění toho, aby byly splněny jejich cíle;

52. podporuje v tomto ohledu návrhy EFB na začlenění úvah z postupu MIP do výše uvedeného výdajového pravidla, podle něhož by země s vysokými schodky běžného účtu měly na základě vzájemné dohody nižší strop pro své výdajové cíle, zatímco země s nadměrným vnějším přebytkem by měly vyšší limit pro tempo růstu výdajů;

53. vyzývá k většímu zapojení makroobezřetnostních orgánů s cílem lépe identifikovat makroekonomickou nerovnováhu z makroobezřetnostního hlediska, jakož i vnitrostátních rad pro produktivitu za účelem obecně lepšího porozumění makroekonomickému vývoji v procesu postupu MIP;

Řízení

54. upozorňuje na význam institucionálního rámce EU a metody Společenství, pokud jde o stanovení a vymáhání pravidel a zaručení a zvyšování silné politické odpovědnosti a legitimity, a zdůrazňuje, že nízká politická odpovědnost na vnitrostátní úrovni vede ke zhoršení míry nedodržování pravidel;

55. trvá na posílení demokratické legitimity, odpovědnosti a kontroly rámce pro správu ekonomických záležitostí; je přesvědčen, že ve snaze posílit angažovanost je současně nutné zajistit kontrolu na úrovni, kde jsou přijímána nebo uplatňována rozhodnutí, přičemž vnitrostátní parlamenty musí dohlížet na své vlády a Evropský parlament dohlížet na evropskou exekutivu; zdůrazňuje proto význam institucí a zajištění náležité rovnováhy mezi povinnostmi jednotlivých orgánů při provádění rámce EU pro správu ekonomických záležitostí;

([33]) Dluhopisy NGEU a SURE.
([34]) Zvláštní zpráva č. 03/2018: Audit postupu při makroekonomické nerovnováze, Evropský účetní dvůr.

Čtvrtek 8. července 2021

56. připomíná, že evropský semestr je zavedeným rámcem pro koordinaci rozpočtových, hospodářských a sociálních politik a politik zaměstnanosti v celé Evropské unii, který podporuje dlouhodobé unijní cíle v oblasti udržitelného růstu, udržitelných veřejných financí a vzestupné konvergence; konstatuje, že evropský semestr byl od počátku rozšířen tak, aby zahrnoval mimo jiné otázky související s finančním sektorem a zdaněním, jakož i cíle udržitelného rozvoje vytyčené OSN; konstatuje, že v zájmu dalšího posílení hospodářské a sociální odolnosti musí EU plnit zásady evropského pilíře sociálních práv; připomíná, že podpora udržitelného růstu znamená podporu fiskálních politik zaměřených na dosažení obezřetné střednědobé fiskální pozice a zajištění fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu, podporu sociálně spravedlivých strukturálních reforem, posílení investic s cílem zvýšit růstový potenciál a podporu inkluzivního přechodu na udržitelnou a digitální ekonomiku; zdůrazňuje význam intenzivnější spolupráce při koordinaci politik mezi ministry práce a sociálních věcí a ministry financí, zejména v eurozóně; konstatuje, že koncept evropského semestru byl zaveden nařízením (EU) č. 1175/2011, které je součástí přezkumu správy ekonomických záležitostí EU, a vítá návrhy Komise na zlepšení procesu evropského semestru;

57. zdůrazňuje, že jedním z hlavních nedostatků evropského semestru je nedostatečná odpovědnost; konstatuje, že návrh tohoto rámce musí obsahovat soubor dlouhodobých cílů a pokynů na úrovni EU, které koordinují politická rozhodnutí řádně odrážející vnitrostátní potřeby a priority, a to na základě otevřeného a inkluzivního politického dialogu mezi EU a vnitrostátními orgány a zúčastněnými stranami; domnívá se, že zkušenosti z řídící struktury nástroje na podporu oživení a odolnosti nabízejí velkou příležitost k využití v oblasti vnitrostátní odpovědnosti, podpory strategických cílů EU, udržitelného růstu a doporučení pro jednotlivé země;

58. vyzývá k řádnému zapojení Evropského parlamentu do procesu evropského semestru; poukazuje na význam plnohodnotné diskuze při definování zastřešujících cílů a pokynů;

59. připomíná, že dohoda o zdokonalení tvorby právních předpisů opětovně uvádí, že Evropský parlament a Rada jakožto spolunormotvůrci vykonávají své pravomoci za rovných podmínek, a že Komise s nimi proto musí zacházet stejně, a zdůrazňuje úlohu a odpovědnost vnitrostátních parlamentů; upozorňuje na to, že podle článků 121 a 126 SFEU nemůže Evropský parlament kontrolovat ani měnit doporučení přijatá Radou v rámci evropského semestru;

60. požaduje přísnější demokratickou kontrolu na unijní a vnitrostátní úrovni s cílem vyvodit odpovědnost vnitrostátních vlád; zdůrazňuje, že vyšší vnitrostátní politická odpovědnost vede i k vyšší míře dodržování povinností; vyzývá k dalšímu rozvoji meziparlamentní spolupráce, včetně konference stanovené v článku 13 rozpočtového paktu, s cílem poskytnout v případě potřeby prostor pro zásadní a včasné diskuze;

61. uznává význam makroekonomického dialogu EU pro posílení odpovědnosti a zlepšení koordinace politik, a vyzývá proto k tomu, aby byl posílen prostřednictvím dialogu na úrovni eurozóny a na vnitrostátní úrovni se zástupci vlád, svazů zaměstnavatelů a odborů a aby na obou úrovních počítal s výměnou s centrálními bankami;

62. připomíná, že v souladu s právními předpisy může příslušný výbor Evropského parlamentu vyzvat předsedu Rady, Komisi a případně předsedu Evropské rady nebo předsedu Euroskupiny, aby vystoupili před dotyčným výborem, což platí i pro členský stát podléhající zvláštnímu postupu správy ekonomických záležitostí;

63. zdůrazňuje význam provádění evropského pilíře sociálních práv a cílů v oblasti životního prostředí v souladu se závazky EU v oblasti klimatu, životního prostředí a udržitelného rozvoje; naléhavě vyzývá Komisi a Evropskou radu, aby tyto závazky zohledňovaly v rámci správy ekonomických záležitostí Unie; vyzývá k tomu, aby byl při sledování výsledků členských států ve vztahu k zásadám evropského pilíře sociálních práv plně zohledněn srovnávací přehled sociálních ukazatelů tohoto pilíře; bere na vědomí iniciativu Komise, jejímž cílem je potvrdit, že revidovaný srovnávací přehled sociálních ukazatelů bude součástí rámce pro koordinaci politik v kontextu evropského semestru; bere na vědomí, že vedoucí představitelé EU uvítali společný návrh evropských sociálních partnerů na alternativní soubor ukazatelů pro měření hospodářského, sociálního a environmentálního pokroku, který doplňuje HDP jako opatření ve prospěch udržitelného růstu podporujícího začlenění; žádá, aby byly srovnávací přehledy v politických doporučeních lépe zohledňovány;

64. domnívá se, že prioritou by mělo být sladění vnitrostátních fiskálních politik se závazky EU v rámci Pařížské dohody a že koncepce konkurenceschopné udržitelnosti a její čtyři osy, stanovené v roční strategii pro udržitelný růst na rok 2020, by měly být i nadále zastřešujícími prioritami dlouhodobé strategie EU pro růst v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu; konstatuje, že klima reálně a závažně ohrožuje udržitelnost fiskálních politik členských států;

65. souhlasí s Účetním dvorem v tom, že doporučení pro jednotlivé země v rámci evropského semestru vyžadují lepší koncepci a provádění ([35]); navrhuje lepší zacílení politických doporučení na krátkodobé a dlouhodobé cíle politiky pro jednotlivé země;

66. vítá výrazné zlepšení ve vztahu k úloze nezávislých fiskálních institucí ve vnitrostátním rozpočtovém procesu, které posiluje transparentnost a odpovědnost fiskální politiky prostřednictvím sledování i nezávislé analýzy; vyzývá členské státy k zajištění toho, aby nezávislé fiskální instituce plnily podmínky pro výkon svých mandátů a úkolů, a zdůrazňuje, že je důležité zajistit, aby tyto orgány byly případně odpovědné vůči Evropskému parlamentu a vnitrostátním parlamentům;

67. zdůrazňuje, že v zájmu účinnějšího prosazování by měl každý členský stát usilovat o vysokou odpovědnost za doporučení v oblasti hospodářské politiky a že by v této souvislosti měla být nalezena správná rovnováha mezi vzájemnou podporou, vzájemným tlakem, pobídkami a odrazujícími faktory;

68. vítá přijetí interinstitucionální dohody mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o nových vlastních zdrojích, včetně plánu na zavedení nových vlastních zdrojů;

69. vyzývá Komisi, aby se dále zamyslela nad koncipováním a prováděním makroekonomických ozdravných programů, zejména pokud jde o potřebu dále zvyšovat transparentnost, odpovědnost a demokratickou odpovědnost rozhodovacího procesu, a to s řádným zapojením zúčastněných stran a Evropského parlamentu; připomíná Komisi a Radě svůj postoj přijatý na plenárním zasedání ve vztahu k nařízení (EU) č. 472/2013;

70. konstatuje, že členské státy, které z makroekonomického ozdravného programu vystoupily, jsou rovněž pod zvýšeným dohledem v rámci evropského semestru, přičemž je možno provádět hloubkové kontroly;

71. připomíná, že Euroskupina a eurosummit jsou neformálními fóry Rady pro hospodářské a finanční věci (Ecofin); vyzývá členské státy, aby jednaly v rámci Společenství, což zaručuje úlohu Evropského parlamentu jakožto spolunormotvůrce a jeho právo na demokratickou kontrolu;

72. vyzývá k tomu, aby Euroskupina podléhala jednacímu řádu, který zvýší transparentnost rozhodování a demokratickou odpovědnost; vyzývá k dosažení vzájemného porozumění mezi Euroskupinou a Evropským parlamentem ohledně toho, jak lze těchto cílů nejlépe dosáhnout; zdůrazňuje význam mechanismů, které členským státům mimo eurozónu umožňují, aby se tam, kde je to vhodné, zapojily do diskuse;

73. zdůrazňuje, že je třeba, aby rozhodovací rámec pro správu ekonomických záležitostí EU podléhal metodě Společenství;

74. zdůrazňuje význam diskuze o správě ekonomických záležitostí s občany, organizacemi občanské společnosti, sociálními partnery a celou škálou zainteresovaných stran na evropské, celostátní, regionální a místní úrovni v rámci konference o budoucnosti Evropy; v tomto ohledu považuje konferenci o budoucnosti Evropy za potenciální fórum pro zvážení větší demokratické legitimity prostřednictvím většího zapojení Evropského parlamentu s cílem poskytnout prostor pro veřejné a demokratické fórum pro definování a prosazování společných pravidel EU pro koordinaci hospodářských politik;

o

o o

75. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, Euroskupině, Výboru regionů, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a vládám a parlamentům členských států.

([35]) Evropský účetní dvůr.